KÖRNYEZETI IGAZSÁGOSSÁG, KÖRNYEZETI EGYENLŐSÉG TÖRTÉNETI PERSPEKTÍVÁBAN

2026. 07. 01.

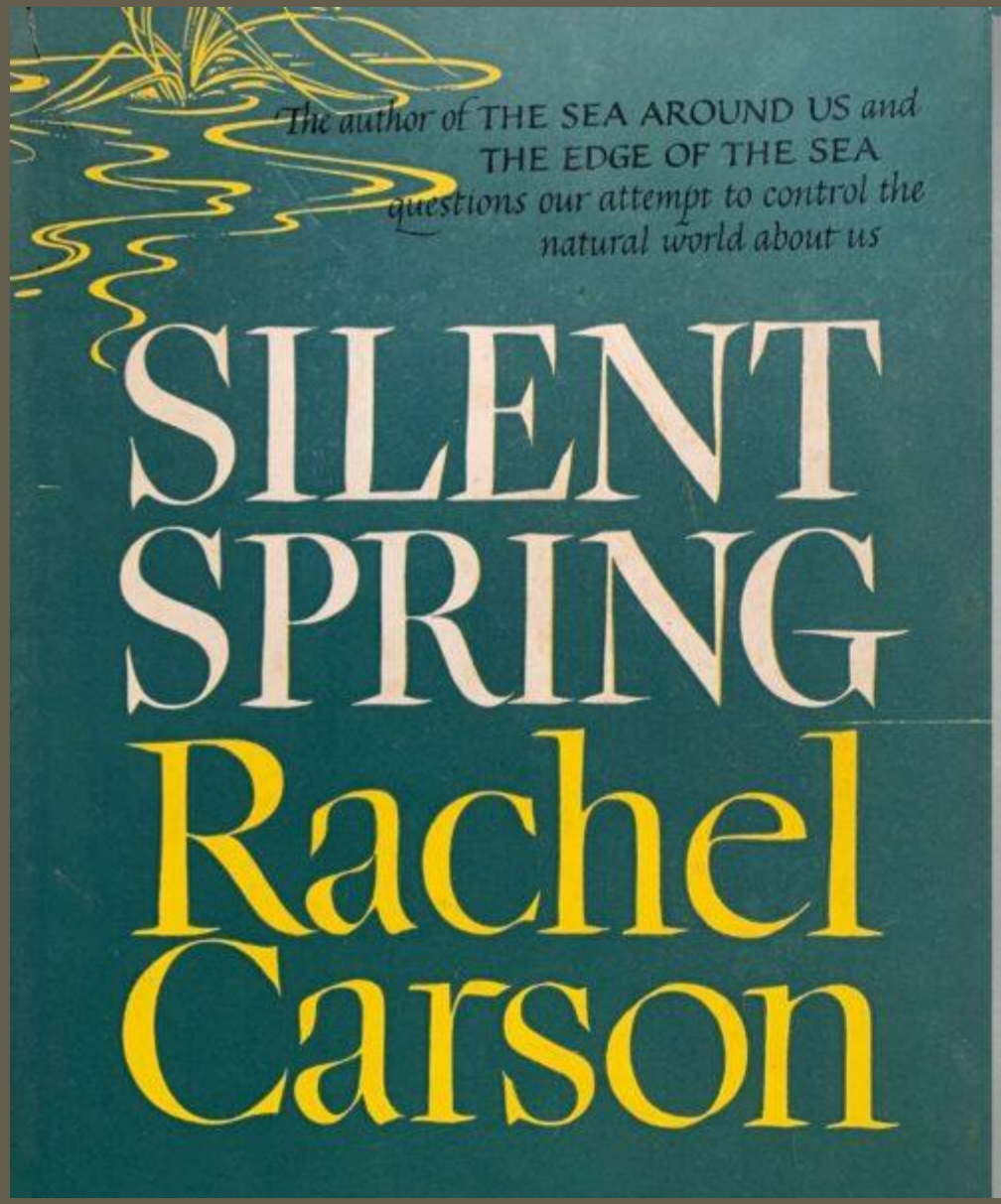
Eszik Veronika

ELTE HTK Történettudományi Intézet (MTA)

ELTE Atelier Interdiszciplináris Történeti Tanszék

Néma tavasz
1962

A környezet-
védelmi
mozgalmakat
beindító
sokkhatás az
Egyesült
Államokban

MIVEL FOGLALKOZIK A KÖRNYEZETTÖRTÉNET?

- Az ember és a természeti környezet kapcsolata a változó történeti időben / A környezetébe ágyazott ember története
- Eredete: az egyik válasz az ökológiai válságjelenségekre, de ≠ aktivizmus, a módszertana történettudományi
- Materiális / politikai / kulturális környezettörténet (John Robert McNeill, Amerikai Történeti Társaság)

KÖRNYEZETI IGAZSÁGOSSÁG (USA)

KÖRNYEZETI EGYENLŐTLENSÉGEK (EU)

UN environment programme

KÖRNYEZETI IGAZSÁGOSSÁG (USA)

- Love Canal, New York, 1978
- Bottom-up
- Igazságosság – morális dimenzió erősebb
- Gyors tudományos intézményesülés (tanszékek, tudományos társaságok, folyóiratok)

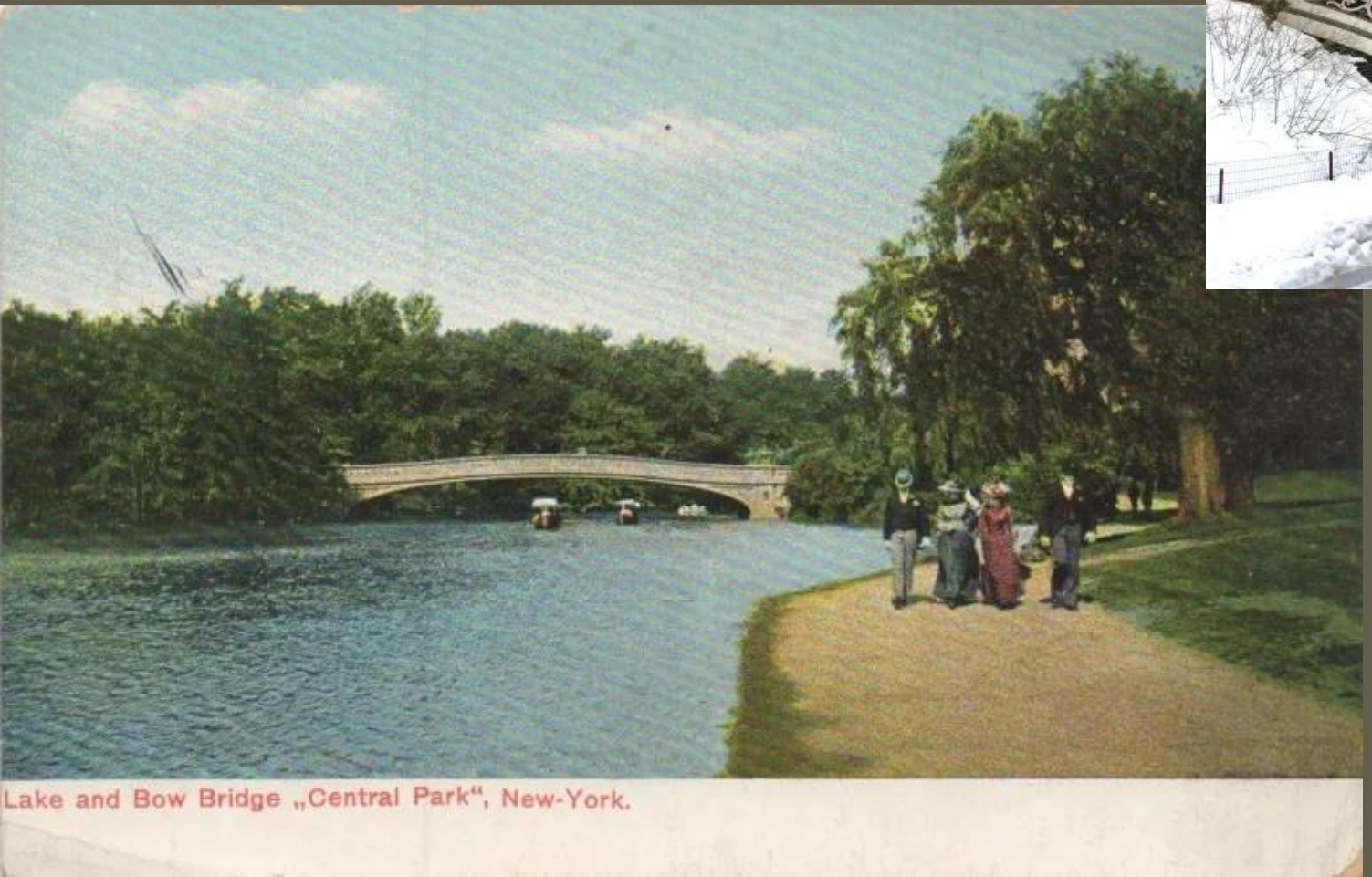
KÖRNYEZETI EGYENLŐTLENSÉGEK(EU)

- United Nations Environment Programme 1972
- Top-down
- Egyenlőtlenségek – többesszámban, jogi és gazdasági dimenzió erősebb
- Sokáig rejtve marad – Mo.: máig nincs környezettörténet tanszék, társaság vagy folyóirat

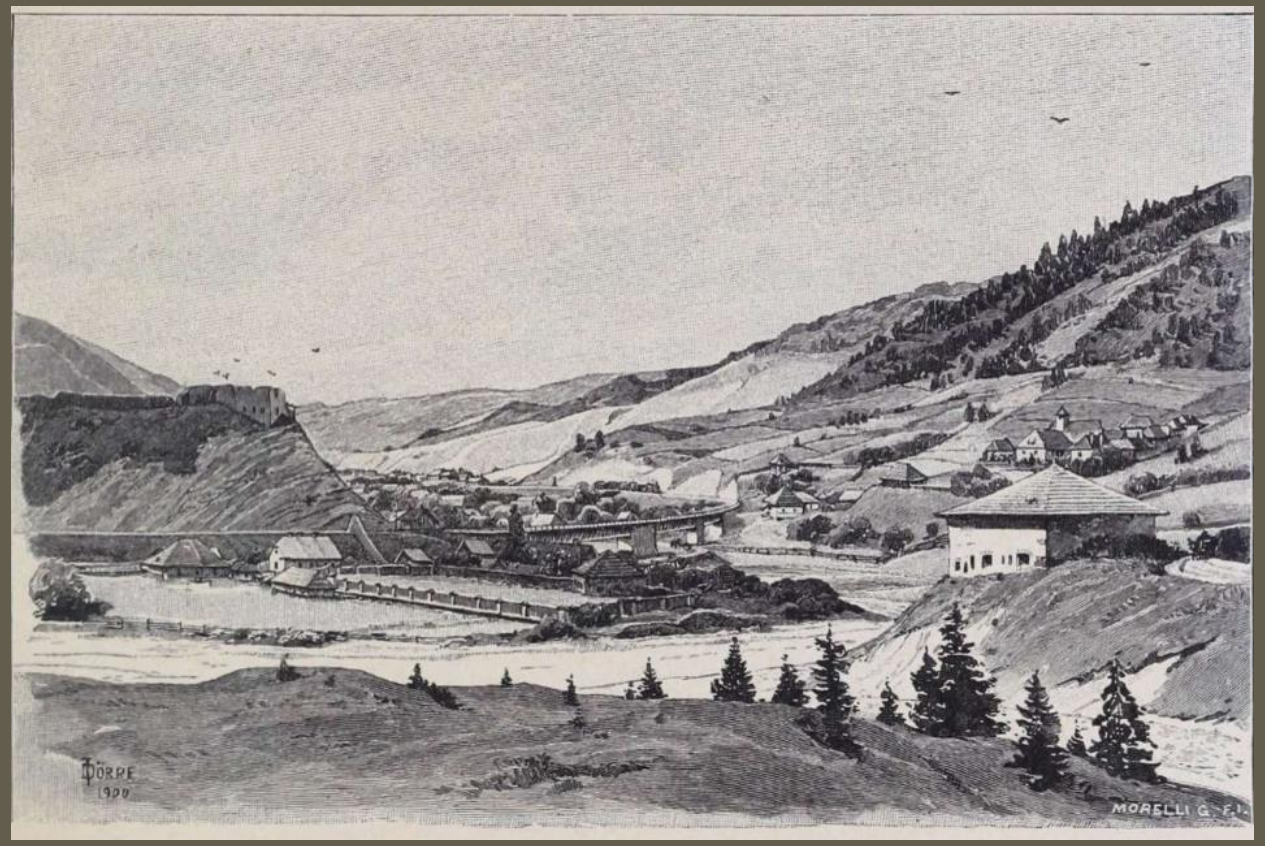
Infrastruktúrák és kényszerpályák (path dependency)

New York zöld infrastruktúrája

SZÉKELY FALUTÖRVÉNYEK 1581-1848

„…néhai őseinktől reánk maradott és nagy tilalom alatt felnevelt cser avasaink és mindennemű bükkös erdős bérceink régi törvényeinknek ellenére csaknem a végső pusztulásra jutottanak. (…) mind a mostani élő emberek hasznára, mind pedig a következendő successoraink (utódaink) boldogságára, az erdőbeli haszonvehetés, megtiltás és megtartás végett írtuk a következendő constitutiót törvényül.”

Árkos, 1824

„Amit Az Ember Természet fölötti hatalmának hívunk, az úgy tűnik, hogy néhány ember hatalomgyakorlása a Természet segítségével más emberek fölött.”

C.S. Lewis

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A FIGYELMET!

eszik.veronika@abtk.hu